

KM 11/17 Forsøk med alternativ arbeidsgiverorganisering etter virksomhetsoverdragelsen

Kommentarer fra kirkemøtekomité D

Komiteen legger saksorienteringen til grunn med følgende merknader:

1. Komiteen vil aller først presisere at denne saken ikke er en ny behandling av fjorårets sak om valg av modell for arbeidsgiverorganisering i Den norske kirke, jf. sak KM 08/16.

Saken dreier seg om hjemmel for forsøk basert på frivillighet mellom de involverte. Det er nødvendig for å hjemle dispensasjoner fra de bestemmelser som ble vedtatt på arbeidsgiverfeltet i sak KM 04/16.

2. Komiteen mener det er viktig å få frem så mye informasjon som mulig for å styrke beslutningsgrunnlaget for fremtidige vedtak om organiseringen av Den norske kirke, slik at det kan bli en god beslutning basert på verifiserte fakta. Dette dreier seg blant annet om økonomi, arbeidsmiljø, medbestemmelse og demokrati.

Samtidig oppfordrer komiteen til effektiviseringstiltak lokalt, regionalt og nasjonalt.

3. Komiteen mener det ikke er noen grunn til å operere med et tidligste startpunkt for forsøk spesielt med hensyn til forsøk med samordnet ledelse innenfor modell C er det uhensiktsmessig. Komiteen vil vise til at Kirkerådet skal godkjenne alle forsøk slik at gjennomføringen blir forsvarlig. Kirkerådets avgjørelser skal begrunnes.

Forsøk med samordnet ledelse basert på modell C bør iverksettes så snart som mulig slik at forsøkene kan være til nytte for Kirkemøtet i 2019.

Også forsøk basert på modell A og B kan iverksettes så snart avtaler er klare og godkjent. Et mindretall i komiteen mener at forsøk med modellene A og B ikke bør iverksettes før tidligst januar 2019.

Tiltak for å fremme effektivisering iverksettes så snart som mulig.

4. Komiteen mener det er viktig å starte forsøk for å finne gode løsninger på implementeringen av vedtaket i sak KM 08/16, spesielt forsøk med samordnet ledelse innenfor modell C. Det er ønskelig med forsøk der lederstillingen innehas av representanter fra forskjellige stillingskategorier. Forsøk med samordnet ledelse bør forsøksvis avgi løypemelding til kirkemøtet 2019 i forbindelse med saken som da planlegges fremmet om reformfase 2, altså iverksettelse av modell C fra om lag 2020, jf. vedtak i sak KM 08/16.

Komiteen er kjent med at det er gjort flere forsøk med varianter av helhetlig lokal ledelse. Komiteen ber Kirkerådet om å innhente erfaring og kunnskap fra disse for å nyttiggjøre seg dette til saken i Kirkemøtet i 2019.

5. Komiteen støtter at formell arbeidsgiver ikke skal endres som del av forsøket. Med formell arbeidsgiver menes det rettssubjekt som er arbeidsavtalens arbeidsgiverpart og ansvarssubjekt.

Komiteen er imidlertid positiv til at Kirkerådet etter grunnlagt søknad kan åpne for at tilsettingsmyndighet etter avtale kan overføres til soknets organer. Oslo er nevnt i forslag til vedtak, og et flertall i komiteen mener dette også bør kunne være en mulighet for andre.

Konsekvenser av å overføre tilsettingsmyndighet forutsettes avklart i avtalen som følger søknaden til Kirkerådet.

6. Komiteen mener det er viktig at det blir en god bredde i forsøkene slik at de bidrar til et best mulig beslutningsgrunnlag. Derfor mener komiteen det bør oppfordres til forsøk som kan belyse ulike behov og hensyn, herunder fange opp både store og små fellesråd og ulike bispedømmeråd. Komiteen mener Kirkerådet skal ha et ansvar for å stimulere til forsøksformer som kan favne en slik bredde, herunder vurdere å bidra med økonomiske og menneskelige ressurser, særlig med henblikk på små fellesråd.

Komiteen understreker at den har forsøkt å lage hjemmel for å invitere til brede forsøk, også modelluavhengige. Komiteen vil understreke at den mener dette også gir åpning for andre typer forsøk enn bare basert på modell A og B.

7. Komiteen mener at evaluering er en viktig del av forsøksprosjektet. Dersom tilsettingsmyndigheten overføres til et annet rettssubjekt i forsøksperioden, skal erfaringen av denne delen av forsøket evalueres særskilt.

Evalueringen foreslås fortrinnsvis gjennomført av eksterne, for eksempel universitet, høyskoler eller andre egnede fagmiljøer.

8. Som en del av arbeidet med saken om reformfase 3, det vil si innføring av felles arbeidsgiveransvar, mener komiteen det er viktig at Kirkerådet fremmer en oppsummeringssak om erfaringene fra alle forsøk på første kirkemøte etter at forsøkene er evaluert.

9. Komiteen mener det er naturlig å oppfordre til effektivisering på og mellom alle nivåer i kirken. Når det gjelder slike tiltak mener komiteen det bør arbeides videre i tråd med mange av de gode eksemplene som både er iverksatt og planlagt. Det bør stimuleres til modelluavhengig innsats, for eksempel ved at flere fellesråd samarbeider om oppgaver, at flere bispedømmeråd gjør det samme og at det også gjøres tiltak på tvers av nivåene.

Kirkemøtets vedtak

1. Kirkemøtet hilser velkommen forsøk med alternativ arbeidsgiverorganisering innenfor de rammer som er gitt i og med endringene i kirkeloven fra 1. januar 2017. Slike forsøk vil bidra til erfaringsgrunnlaget for det videre arbeid med kirkeordningen.

Forsøk med samordnet ledelse basert på modell C mener Kirkemøtet bør iverksettes så snart som mulig slik at forsøkene kan gi nyttig informasjon for Kirkemøtet i 2019. Tiltak for effektivisering bør også starte så snart som mulig.

Andre forsøk kan starte så snart avtaler er klare og godkjent av Kirkerådet.

2. Et overordnet formål for ethvert forsøk må være å bidra til at de berørte menighetene best mulig skal kunne ivareta sine oppgaver slik disse særlig er kommet til uttrykk i kirkeloven § 9 første ledd og tilsvarende i § 23 tredje ledd for berørte bispedømmeråd.

Kirkemøtet mener det er viktig at forsøkene kan danne et best mulig beslutningsgrunnlag for det videre arbeid med kirkeordningen. Derfor bør det oppfordres til forsøk som kan belyse ulike behov og hensyn, herunder fange opp både store og små fellesråd og ulike bispedømmeråd.

3. Et forsøk med alternativ arbeidsgiverorganisering må ses i lys av kirkens arbeid med reformering av arbeidsgiverorganiseringen i henhold til vedtak sak KM 08/16.

Med dette siktes det til vedtaket om en hovedmodell C fra 2020 hvor det også åpnes for forsøk med lokale og regionale variasjoner (sak KM 08/16 pkt.2 bokstav l). Intensjonen med slike forsøk er å bidra til et best mulig beslutningsgrunnlag for å kunne oppnå felles arbeidsgiveransvar (sak KM 08/16, innledning til pkt. 2).

4. For å tilpasses den fremtidige kirkeordningen bør forsøksordninger ikke inngås med mer enn fem års varighet og avsluttes senest i samband med iverksetting av Kirkemøtets fremtidige beslutning om nivåplassering av felles arbeidsgiveransvar, med mindre Kirkerådet bestemmer noe annet.

5.

a) Kirkemøtet anbefaler at også avtaler mellom bispedømmerådet og soknets organer som er forankret i den nye kirkeloven § 23 fjerde ledd annet punktum om å motta arbeidsgiveroppgaver fra soknets organer, gjelder på forsøksbasis. Dette er forsøk basert på modell B.

Forsøk i medhold av denne lovbestemmelsen bør knyttes til de ordninger for forsøk som Kirkemøtet fastsetter i denne saken. Bispedømmerådet anbefales således å la avtalte forsøk med å motta arbeidsgiveroppgaver fra soknet bli gjenstand for rådgivning og godkjenning fra Kirkerådet.

b) Kirkemøtet forutsetter at bispedømmerådet i medhold av kirkeloven § 23 fjerde ledd annet punktum ikke skal inngå avtaler som innebærer et formelt skifte av arbeidsgiver fra sokn til rettssubjektet Den norske kirke.

c) Avtaler i medhold av denne lovbestemmelsen som berører biskopens myndighet, forutsetter at også biskopen er part i avtalen.

6.

a) Kirkemøtet åpner også for at bispedømmeråd og biskop som organer med arbeidsgiverfunksjoner i rettssubjektet Den norske kirke, inngår avtaler med soknets organer om å overlate arbeidsgiverfunksjoner til disse. Dette betyr at Kirkemøtet åpner opp for forsøk med en arbeidsgiverorganisering som avviker fra de ordninger som følger av regelverk fastsatt av Kirkemøtet i 2016. Dette er forsøk basert på modell A.

b) Forsøk skal ikke utløse et formelt arbeidsgiverskifte fra rettssubjektet Den norske kirke til soknet.

Forsøk kan heller ikke omfatte overføring av tilsetningsmyndighet og disiplinærmyndighet etter arbeidsmiljøloven fra rettssubjektet Den norske kirke til soknet. For Oslo bispedømme gjelder bare begrensningen om formelt arbeidsgiverskifte og disiplinærmyndighet etter arbeidsmiljøloven. Kirkerådet kan også godkjenne liknende ordninger i andre bispedømmer etter søknad.

7. Kirkemøtet ber Kirkerådet å utarbeide en veiledning for forsøk.

Veiledningen må inneholde prosessuelle og innholdsmessige krav til søknader herunder plan for evaluering.

Veiledningen skal også omfatte de krav som må stilles til involvering av ansatte og deres fagforeninger. Veiledningen må samtidig stille krav til hvordan vernetjenesten, AMU-arbeid og medbestemmelsesordningen er tenkt ivaretatt i forsøksperioden.

8. Kirkerådet bemyndiges til å godkjenne søknader i tråd med ovennevnte.

9. Kirkemøtet ber Kirkerådet sørge for prosjektstøtte til planlegging, gjennomføring og evaluering av forsøk. Kirkemøtet anmoder Kirkerådet om å stille prosjektmidler til disposisjon for å sikre tilstrekkelig bredde, særlig med henblikk på også å fange opp små fellesråd.

10. De forsøk som er beskrevet ovenfor vil kunne gi økonomiske effektiviseringsgevinster. I tillegg oppfordrer Kirkemøtet, Kirkerådet og andre kirkelige organer lokalt, regionalt og nasjonalt til å søke også andre måter å oppnå effektiviseringsgevinster innenfor og på tvers av sine respektive virksomhetsområder.

Det rapporteres til Kirkemøtet om fremdrift og resultater.

Vedtatt mot 9 stemmer.
108 stemmeberettigede.